

c/o Danske Regioner
Dampfærgevej 22, Postbox 2593, 2100 København Ø
Tlf. 35 29 81 00

OK-Nyt – Løn nr. 026-2011

Voldgiftssag om lønfterregulering til sygehjælpere opskolet til social- og sundhedsassistent

FOA-Fag og Arbejde foretog et almindeligt løntjek af en række medlemmers løn i 2009 i Region Nordjylland.

I forbindelse med dette løntjek vurderede forbundet, at 2 medlemmer i Region Nordjylland (tidligere Nordjyllands Amt) havde fået beregnet en forkert lønanciennitetsdato (erfaringsdato) ved overgangen til ny løndannelse den 1. april 1998.

Det betød ifølge FOA-Fag og Arbejdes fortolkning, at de pågældende efterfølgende er blevet oprykket senere til nyt erfaringsstrin (kvalifikationsløn) efter overenskomsten for social- og sundhedsassistenter, end de burde. Der er derfor i visse perioder efter den 1. april 1998 udbetalt for lidt i løn.

De pågældende blev opskolet fra sygehjælper til social- og sundhedsassistent i 1997 og var derfor at betragte som uddannede social- og sundhedsassistenter før overgangen til ny løndannelse den 1. april 1998.

Opskolingsuddannelsen var særligt tilrettelagt for sygehjælpere, som fik en lettere adgang til at blive uddannet social- og sundhedsassistent, end hvis de skulle have startet helt forfra på en uddannelse til social- og sundhedsassistent.

Beregningen af lønanciennitetsdatoen (erfaringsdatoen) for sygehjælpere opskolet til social- og sundhedsassistent er forskellig, afhængigt af, om opskoling er afsluttet før den 1. april 1998, mellem den 1. april 1998 og den 31. marts 2000 eller den 1. april 2000 og fremefter.

I den konkrete sag er der altså tale om en fortolkning af reglerne for opskoling af sygehjælpere til social- og sundhedsassistent før den 1. april 1998.

I 1997 var både sygehjælpere og social- og sundhedsassistenter aflønnet i faste lønrammeforløb, og der fandtes ingen bestemmelser om grundløn, funktionsløn og kvalifikationsløn, sådan som det er tilfældet efter den 1. april 1998 og frem til i dag.

20-10-2011

Sag.nr.: RLTN3203 - 09/2864

Dokumentnr. 49696/11

Sagsbehandler

Jan Bülow

Tel. 35298223

Email: Jab@regioner.dk

I 1997 blev opskolede sygehjælpere derfor overført fra den tidligere lønramme for sygehjælpere til den daværende lønramme for social- og sundhedsassistenter ved overgangen til en stilling fra sygehjælper til en stilling som social- og sundhedsassistent.

Overførslen skete teknisk set sådan, at de pågældende blev overført til nærmeste højere løntrin i den nye lønramme i forhold til det aktuelle løntrin i den hidtidige lønramme, dog sådan at den ansatte allerede på indplaceringstidspunktet blev sikret såvel en aktuel som en fremtidig højere lønmæssig indplacering i forhold til den hidtidige lønrammes forløb, jf. § 11 og især stk. 3 i Aftale om lønanciennitet mv. for (amts)kommunalt ansatte med aflønning efter tjenestemandslønssystemet af den 3. juli 1989 mellem blandt andre KTO og Amtsrådsforeningen.

Efter § 11 i lønanciennitetsreglerne blev der teknisk set fastsat en ny lønanciennitetsdato. Det indebar, at noget af den tidligere beskæftigelse som sygehjælper indgik i lønancienniteten som social- og sundhedsassistent efter opskoling.

Spørgsmålet for voldgiftsretten var herefter, om den teknisk set fastsatte lønanciennitetsdato den 31. marts 1998 også skulle lægges til grund ved beregningen af erfaringsdatoen ved overgangen til ny løndannelse den 1. april 1998 og altså være afgørende for, hvornår man fik tillagt erfaringstrin oven i grundlønnen efter bestemmelserne om kvalifikationsløn gældende fra den 1. april 1998.

Opmanden lagde i sin tilkendegivelse især vægt på § 3 E og protokollat G til 1997-overenskomsten for social- og sundhedsassistenter.

Efter § 3E skal social- og sundhedsassistenter, der har opnået 4 års beskæftigelse på grundlag af grunduddannelsen indplaceres på løntrin 16. Efter 10 års beskæftigelse på grundlag af grunduddannelsen sker indplacering på løntrin 20.

Efter protokollat G bortfalder § 11, stk. 3 i lønanciennitetsaftalen med udgangen af marts måned 1998.

RLTN læste bestemmelserne sådan, at man efter overgangen til ny løn den 1. april 1998 alene får medregnet den lønanciennitet (erfaring), man havde opnået ved arbejde som social- og sundhedsassistent. Det vil sige arbejde efter afslutningen af opskolingsuddannelsen.

Opmanden fandt, at det må kræve sikre holdepunkter i overenskomsten for, at bestemmelserne i § 3E, stk. 2 skulle indebære, at der fra 1. april 1998, hvor reglerne om ny løndannelse trådte i kraft, skulle beregnes en ny lønanciennitetsdato for de social- og sundhedsassistenter, der allerede var indplaceret på denne dato, og således havde fået anerkendt en ny løn-

anciennitetsdato i forhold til beregning af de anciennitetsbestemte kvalifikationstillæg.

Side 3

Navnlig på grund af indholdet af § 3E og protokollat G finder opmanden ikke grundlag for at fortolke overenskomsten sådan, at der kan beregnes en ny lønanciennitetsdato for allerede indplacerede social- og sundhedsassistenter.

Opmanden fandt heller ikke, at der foreligger forældelse af sagen.

På det grundlag fik FOA-Fag og Arbejde medhold, hvorfor der skal ske efterregulering for de 2 ansatte i Region Nordjylland.

Tilkendegivelsen fra opmand højesteretsdommer Vibeke Rønne **vedlægges**.

Med venlig hilsen

Lotte Pedersen

Jan Bülow

Tilkendegivelse

Meddelt den 12. oktober 2011

i faglig voldgiftssag, 2011.0037

FOA Fag og Arbejde

(advokat Peter Nilsbeth)

mod

RLTN (Regionernes Lønnings- og Takstnævn)

og

Region Nordjylland

(advokat Morten Ulrich)

Twisten

Denne sag drejer sig om fortolkning af reglerne for tildeling af kvalifikationsstillæg i overenskomst fra 1997 vedrørende løn- og ansættelsesvilkår for social- og sundhedspersonale for opskolede sygehjælpere efter endt uddannelse.

Påstande

Klager, FOA Fag og Arbejde, har nedlagt påstand om, at Region Nordjylland skal foretage efterbetaling til [redacted] således at beregning heraf i forhold til [redacted] sker på baggrund af opgørelsen i bilag 7 med reduktion for Region Nordjyllands modkrav, bilag 7a, og i forhold til [redacted] sker på baggrund af bilag 8.

De indklagede, RLTN og Region Nordjylland, har principalt påstået frifindelse, subsidiært frifindelse mod, at Region Nordjylland foretager efterbetaling til [redacted] og [redacted] for tiden efter den 11. december 2004, og således at beregning heraf sker på baggrund af opgørelserne i henholdsvis bilag 7 og bilag 8.

Sagen blev behandlet mundtligt den 12. oktober 2011 med højesteretsdommer Vibeke Rønne som opmand. Som sidedommere udpeget af klager fungerede chef for FOA Overenskomst Ulrik Andersen og chefjurist Ettie Trier Petersen, FOA, og som sidedommere udpeget af indklagede fungerede chefrådgiver Jan Bülow, Danske Regioner, og chefrådgiver Ulla Fehrenkamp, Danske Regioner.

Der blev under forhandlingen afgivet forklaring af konsulent Knud Røddik, FOA, og Helle Nygaard, Region Nordjylland.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER

Overenskomstbestemmelser:

Regler om lønindplacering af opskolede sygehjælpere efter endt uddannelse blev første gang indført i 1995-overenskomsten for social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter, hjemmehjælpere, sygehjælpere mfl. Ifølge overenskomstens § 3, stk. 1, nr. 2, var social- og sundhedsassistenter indplaceret på løntrin 13-23 afhængig af deres anciennitetsindplacering. Sygehjælpere var ifølge § 3, stk. 1, nr. 4, indplaceret på løntrin 10-20.

I overenskomstens protokollat nr. 9, afsnit II, litra b, var der anført følgende om opskoling:

"b) Efter gennemgang og bestået opkollingsuddannelse efter den i pkt. a omtalte bekendtgørelse vil en social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent ved umiddelbar tilbagevenden til samme (amts)kommune, som har bevilget orloven til uddannelse, være berettiget til at få *orlovsperioden (fra 1/2 til 1 år), medregnet i*

- a) *lønanciennitet* med indplacering efter kap.4 (§.11, stk. 3) ved ansættelse i den stilling, pågældende er blevet opskolet til og
- b) *beskæftigelsesanciennitet*, for så vidt angår opsigelsesvarsel, fratrædelsesgodtgørelse og efterløn."

Den omtalte reglen i kapitel 4 (§ 11, stk. 3) fremgår af "Aftale om lønanciennitet mv. for (amts-)kommunalt ansatte med aflønning efter tjenstemandslønsystemet". I bestemmelsen hedder det:

"Stk. 3. Ved overgang til ny og højere lønramme foretages indplaceringen i den nye lønramme således, at den ansatte allerede på indplaceringstidspunktet sikres såvel en aktuel som en fremtidig højere lønmæssig indplacering i forhold til den hidtidige lønrammes forløb."

I bemærkningerne til denne bestemmelse hedder det bl.a.:

"Bestemmelsen i stk. 3 er ændret og indebærer, at der én gang for alle ved indplaceringen i den nye og højere lønramme fastsættes en lønanciennitetsdato, hvorved der tages hensyn til, at der opnås lønforbedring i forhold til det lønforløb, der på overgangstidspunktet var gældende for den "gamle" lønramme."

Pr. 1. april 1998 trådte reglerne om ny løndannelse i kraft på dette område, jf. Overenskomst 97. I den forbindelse ændredes bestemmelserne om lønindplacering af opskolede sygehjælpere. Ifølge protokollat til overenskomsten under overskriften "G Opskolingsuddannelse" er anført bl.a.:

"B) Efter gennemgang og bestået opkollingsuddannelse efter ... bekendtgørelse [nr. 219 af 23. marts 1994] vil en social- og sundhedshjælper eller en social- og sundhedsassistent ved umiddelbar tilbagevending til samme amtskommune, som har bevilget orloven til uddannelse, være berettiget til at få orlovsperioden medregnet i

- 1) beskæftigelsesanciennitet, for så vidt angår opsigelsesvarsel, fratrædelsesgodtgørelse og efterløn.
- 2) Lønanciennitet med indplacering efter kap. 4 (§ 11, stk. 3.) ved ansættelse i den stilling pågældende er blevet opskolet til. Bestemmelsen bortfalder med udgangen af marts måned 1998. Der henvises til bestemmelserne i § 4, stk. 7 og 8."

§ 4 omfatter løn for hjemmehjælpere, sygehjælpere og beskæftigelsesvejledere m.fl. Bestemmelsens stk. 1, 7, 8 og 9, er sålydende:

"Stk. 1. Med virkning fra 1. april 1998 aflønnes sygehjælpere, hjemmehjælpere og beskæftigelsesvejledere efter følgende løntrin:

...

Sygehjælpere, jf. § 2, nr. 4, løntrin 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20 og 21. Løntrin 16 er 1-årig. Øvrige løntrin 2-årige.

...

Stk. 7. Ved umiddelbar overgang til en anden amtskommune bevarer sygehjælpere, hjemmehjælper og beskæftigelsesvejledere, jf. stk. 1, den hidtidige anciennitetsbestemte lønindplacering og det videre lønforløb efter de for de enkelte stillingskategorier aftalte lønforløb.

Stk. 8. Ved overgang til stilling som social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent efter opskoling skal den pågældende indplaceres mindst et løntrin højere end den hidtidige lønindplacering som henholdsvis hjemmehjælper eller sygehjælper.

Stk. 9. Bestemmelsen i § 3 E om retten til kvalifikationsløn – i form af højere indplacering end grundlønnen på grundlag af sammenlagt beskæftigelse – regnes fra overgang til ansættelse som henholdsvis social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent således, at social- og sundhedshjælpere, der indplaceres på løntrin 13 eller højere og social- og sundhedsassistenter, der indplaceres på løntrin 16 eller højere, anses at have haft 4 års sammenlagt beskæftigelse efter grunduddannelsen."

§ 3 E om kvalifikationsløn er bl.a. sålydende:

"stk. 1. Kvalifikationsløn ydes ud over grundløn og eventuel funktionsløn. Kvalifikationsløn baseres på den enkelte medarbejders kvalifikationer (uddannelse, erfaring mv.) erhvervet før og under ansættelsen.

Stk. 2. Social- og sundhedsassistenter og plejehjemsassistenter, jf. § 3 C, der har opnået 4 års sammenlagt beskæftigelse på grundlag af grunduddannelsen, indplaceres på løntrin 16. Efter 10 års sammenlagt beskæftigelse på grundlag af grunduddannelsen indplaceres den ansatte på løntrin 20."

I § 32 om "indplacering og overgangsbestemmelser i forbindelse med ikrafttræden af ny løndannelse, JF. §§ 3 B-G" hedder det bl.a.:

"Stk. 1. De pr. 31. marts 1998 ansatte social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistent, plejehjemsassistenter og plejere indplaceres pr. 1. april 1998 på grundlag af deres uddannelse, jf. § 3 C, kvalifikationer, herunder beskæftigelse, jf. § 3 E og eventuel funktion, jf. § 3 D.

Stk. 2. Social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter..., som pr. 1. april 1998 overgår til ny løndannelse, er sikret bevarelse af lønnen på det hidtidige løntrin pr. 31. marts 1998. Det forudsætter bevarelse af hidtidig stilling med hidtidig beskæftigelsesgrad mv.

Stk. 3. Social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter..., som ved overgang til ny løndannelse pr. 1. april 1998 ikke opnår lønfremgang ved indplacering efter §§ 3 C og 3 E tillægges et ekstra løntrin som en personlig overgangsordning.

I overenskomst vedrørende løn- og ansættelsesvilkår for social- og sundhedspersonale fra 1999 er § 6, stk. 2, sålydende:

"Social- og sundhedsassistenter og plejehjemsassistenter, jf. § 4, der har opnået 4 års sammenlagt beskæftigelse på grundlag af grunduddannelsen, indplaceres på løntrin 16. Efter 10 års sammenlagt beskæftigelse på grundlag af grunduddannelsen indplaceres den ansatte på løntrin 20. Med virkning fra den 1. april 2000 ændres løntrin 20 til 21."

§ 9, stk. 10, har følgende ordlyd:

"Med virkning fra den 1. april 2000 gælder følgende bestemmelse:

"NYT"

a) Ansættelsestiden for sygehjælpere, plejere og plejehjemsassistenter, der opskoles til social- og sundhedsassistenter, medregnes i den sammenlagte beskæftigelse som social- og sundhedsassistent, der efter bestemmelsen i § 6 giver ret til kvalifikationsløn.

NYT

b) De pågældende bevarer som minimum den hidtidige løn ved tilbagevenden til samme arbejdsplads. Der kan modregnes i den personlige løngaranti ved fremtidige lokalt aftalte lønstigninger."

[redacted]
[redacted] var aflønnet som sygehjælper med anciennitetsdato 1. juni 1983. Hun afsluttede opskoling til social- og sundhedsassistent den 16. juni 1997. Parterne er enige om, at hun efter opskoling efter 95-overenskomsten blev indplaceres på løntrin 19.

[redacted]
[redacted] var aflønnet som sygehjælper med anciennitetsdato 1. april 1988. Hun afsluttede opskoling til social- og sundhedsassistent den 20. december 1997. Parterne er enige om, at hun efter opskoling efter 95-overenskomsten blev indplaceres på løntrin 17.

Meddelelse om "Lønreform 98"

Aalborg Sygehus har udarbejdet meddelelse til ansatte social- og sundhedsassistenter betegnet "Lønreform 98", der indeholder angivelse af løntrin pr. 31. marts 1998. I brevene til såvel [redacted] er gengivet indholdet af 97-overenskomstens § 3 C, hvorefter grundløn er løntrin 15, og § 3 E, stk. 2, om kvalifikationsløn

Meddelelse til [redacted] er underskrevet af FOA og af Aalborg Sygehus den 18. juni 1998. Hendes løntrin er opgjort til i alt 20 og er sammensat af grundløn: løntrin 15, kvalifikationsløn: 1 løntrin, personlig kvalifikationsløn: 3 løntrin og overgangstillæg: 1 løntrin.

Meddelelse til [redacted] er underskrevet af FOA og af Aalborg Sygehus den 18. juni 1998. Hendes løntrin er opgjort til i alt 18 og er sammensat af grundløn: løntrin 15, kvalifikationsløn: 1 løntrin, personlig kvalifikationsløn: 1 løntrin og overgangstillæg: 1 løntrin.

Bilag 7, 7a og 8 indeholder en opgørelse over henholdsvis [redacted] og [redacted] løntilgodehavende, såfremt man lægger klagers forståelse af overenskomstens § 3 E til grund.

SAGEN PROCEDEREDES

Efter proceduren voterede rettens medlemmer. Der kunne ikke blandt sidedommerne opnås flertal for noget resultat. Opmanden tilkendegav herefter sin opfattelse af sagen. Tilkendegivelsen blev taget til efterretning og kendelse blev frafaldet.

OPMANDENS TILKENDEGIVELSE

Opskoling af de af sagen omfattede social- og sundhedsassistenter medførte af de pågældende fik beregnet en ny anciennitetsdato, jf. reglen i kapitel 4 (§ 11, stk. 3) i "Aftale om lønanciennitet mv. for (amts-)kommunalt ansatte med aflønning efter tjenestemandslønssystemet". Denne regel blev i henhold til protokollat til 97-overenskomsten "G Opskolingsuddannelse" punkt B, stk. 2, opretholdt frem til udgangen af marts måned 1998, hvor den blev afløst af en ny regel om indplacering af opskolede medarbejdere i § 4, stk. 9. Også efter denne regel fik opskolede medarbejdere fastlagt en ny lønanciennitetsdato.

På den baggrund finder opmanden, at det må kræve sikre holdepunkter i overenskomsten, såfremt bestemmelsen i § 3 E, stk. 2, i overenskomsten fra 1997, skulle indebære, at der fra den 1. april 1998, hvor reglerne om ny løndannelse trådte i kraft, skulle beregnes en ny lønanciennitetsdato for de social- og sundhedshjælpere, der allerede var indplaceret pr. denne dato, og således havde fået anerkendt en ny lønanciennitetsdato i forhold til beregning af de anciennitetsbestemte kvalifikationsstillæg.

Efter 97-overenskomsten, navnlig indholdet af § 3 E og protokollat "G Opskolingsuddannelse", finder opmanden ikke grundlag for at fortolke overenskomsten således, at der kan beregnes ny lønanciennitetsdato for allerede indplacerede social- og sundhedshjælpere.

Opmanden finder herefter, at [redacted] efter 97-overenskomsten er berettiget til kvalifikationsløn på grundlag af 10 års sammenlagt beskæftigelse på grundlag af grunduddannelsen på grundlag af den lønanciennitetsdato, som de pågældende opnåede efter endt uddannelse.

Da sagen først er rejst i 2009, er det herefter spørgsmålet, om forældelsen af de pågældendes krav er suspenderet i medfør af § 3 i 1908-loven og § 3, stk. 2, i forældelsesloven.

Den meddelelse, som Aalborg Sygehus har udarbejdet til ansatte social- og sundhedsassistenter betegnet "Lønreform 98", indeholder ikke angivelse af de pågældendes lønanciennitetsdato efter overgang til ny løndannelse. Derimod indeholder meddelelsen en gengivelse af 97-overenskomstens § 3 E, stk. 2, om kvalifikationsløn, herunder om indplacering på løntrin.

Henset hertil finder opmanden, at der ikke er grundlag for at antage, at [redacted] burde have været bekendt med, at Ålborg Sygehus ændrede deres lønanciennitetsdato, således

at deres krav på kvalifikationsløn på grundlag af 10 års sammenlagt beskæftigelse på grundlag af grunduddannelsen først blev tillagt på et senere tidspunkt. Da de pågældende ikke findes at have haft anledning til at kontrollere, om Ålborg Sygehus lønanvisning var korrekt, må de anses for at have været i utilregnelig uvidenhed om deres krav. Forældelsesfristen er derfor suspenderet.

Sagen opstod i forbindelse med et almindeligt løntjek af medlemmers løn i begyndelsen af 2009. FOA's krav i anledning af sagen blev forhandlet lokalt den 11. december 2009, og den 25. august 2010 blev der afholdt mæglingsmøde i sagen. Indklagede har ikke bestridt, at FOA har forfulgt kravene med tilstrækkelig hurtighed. [redacted]s krav er derfor ikke forældede.

Da parterne herefter er enige om, at de pågældendes krav skal opgøres i overensstemmelse med bilag 7, 7a og 8, tager opmanden klagers påstand til følge.

Opmanden bestemte, at hver part skal bære sine omkostninger for voldgiftsretten, og at parterne skal betale opmandens honorar med halvdelen hver.

Vibeke Rønne

højesteretsdommer